
Informatieplicht aanbrengen PUR-schuim

Financiële gevolgen gemeenten

Onderzoek in het kader van artikel 2 Financiële-verhoudingswet

24820

Rapport

Cebeon, 15 november 2024

I Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Structurele financiële effecten	5
2.1	Systematiek voor raming financiële effecten	5
2.2	Raming aantallen	5
2.3	Raming structureel financieel effect	6
3	Eenmalige kosten.....	9
4	Totaaloverzicht financiële effecten.....	11
	Bijlagen	13
A	Nieuwe taken vanwege Informatieplicht aanbrenge PUR-schuim	15
B	Vragenlijst.....	19
C	Responsgemeenten.....	21
D	Toegepaste uurtarieven 2024.....	22

1 Inleiding

aanleiding

Naar aanleiding van het rapport ‘Aanpassing Bouwregelgeving werkzaamheden gespoten purschuim’ van Nieman en VPR Consultants (2023) is er de intentie bij BZK om het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de Omgevingsregeling (Or) te wijzigen door het opnemen van een informatieplicht alsmede een aantal extra randvoorwaarden betreffende het gebruik van gespoten purschuim.

In artikel 7.22a van het Bbl zijn reeds veiligheidsmaatregelen ten aanzien van het aanbrengen van gespoten purschuim in de kruipruimte van een woonfunctie opgenomen. Ondanks deze bestaande regels blijken er in de praktijk slachtoffers te zijn van het aanbrengen van PUR-schuim.¹ Om het risico op gezondheidseffecten te verminderen moet met name ingezet worden op een juiste uitvoering van de werkzaamheden en adequaat toezicht hierop. Uit verschillende onderzoeken en gesprekken is gebleken dat de kans op de blootstelling van bewoners aan gevaarlijke stoffen bij een juiste uitvoering van de werkzaamheden met gespoten purschuim beperkt is. Bij een juiste uitvoering moet voldaan worden aan de verschillende randvoorwaarden. De regelgeving kan aangepast worden met cruciale randvoorwaarden voor de uitvoering en een mogelijkheid tot een meldingsplicht aan de gemeente bij werkzaamheden met gespoten purschuim in kruipruimten.²

Deze voorgenomen wijzigingen in het Bbl en de Or hebben tot gevolg dat er wijzigingen komen in de uitoefening van toezichthoudende taken van gemeenten.

financiële effecten voor gemeenten

Ingevolge artikel 2 lid 1 van de Financiële-verhoudingswet geldt de verplichting voor het Rijk, indien beleidsvoornemens leiden tot een wijziging van de uitoefening van taken of activiteiten door provincies of gemeenten, de financiële gevolgen van deze wijziging voor de betreffende bestuurslaag in beeld te brengen.

Het ministerie heeft daarom Cebeon opdracht gegeven onderzoek te doen naar de financiële effecten voor gemeenten van invoering van een informatieplicht (inclusief toezicht en handhaving) met betrekking tot het aanbrengen van gegoten of gespoten PUR-schuim.

onderzoeksdoel

Het doel van het onderzoek was op een herleidbare en navolgbare wijze de hoogte van de financiële effecten voor gemeenten te ramen, die voortvloeien uit de informatieplicht PUR-schuim, zoals beschreven in het ‘conceptprotocol PUR-schuim’ van 10 april 2024.

onderzoeksaanpak

Het onderzoek naar de financiële effecten van deze voorgenomen wijziging in regelgeving bestond uit drie stappen:

1. Was-wordtlijst

De beschrijving van de wijzigingen in gemeentelijke acties als gevolg van de verandering in regelgeving. Deze beschrijving is uitgemond uit in een schema met nieuwe, veranderende en (indien van toepassing) vervallende taken van gemeenten, de zogeheten ‘was-wordtlijst’. De was-wordtlijst is besproken met de opdrachtgever en de VNG en vervolgens vastgesteld (zie bijlage A).

¹ <https://www.meldpuntpurslchtoffers.nl/>

² Nieman en VPR Consultants, 8 december 2023, pagina 47.

2. Interviews met gemeenten volgens SKM-methode

Er zijn interviews afgenomen met ter zake kundige ambtenaren van gemeenten. Hierbij hebben we de Standaard-kostenmodelmethode (SKM) gevolgd, waarbij wordt gevraagd (structurele en eenmalige) werkzaamheden op basis van een was-wordtlijst in te schatten (tijdsbesteding en functieniveau; p).

Uit een steekproef van 14 gemeenten hebben 7 gemeenten medewerking verleend. De weigeringen van de andere 7 gemeenten hadden vooral te maken met tijdgebrek en voorts ook met het feit dat men er in de praktijk niet te mee maken heeft gehad. De responsgemeenten kennen een spreiding naar grootte en ligging in Nederland (zie bijlage C).

Voorafgaand aan het interview zijn de was-wordtlijst en de vragenlijst (zie bijlage B) opgestuurd naar de respondenten, zodat zij zich op het interview konden voorbereiden.

3. Analyse en raming financiële effecten

De verzamelde gegevens uit de telefonische interviews zijn geanalyseerd. Op basis daarvan hebben we de tijdsbesteding en bijkomende kosten in beeld gebracht. Op basis daarvan zijn kosteninschattingen per informatiemelding gemaakt. Vervolgens hebben we deze individuele kostenramingen opgehoogd naar een kostenraming voor heel Nederland, daarbij gebruik makend van reeds beschikbare ramingen (RoyalHaskoningDHV, 2022) van de omvang van toepassing van PUR-schuim (aantal jaarlijks te isoleren woningen, aantal klachten) en inschattingen van respondenten met betrekking tot te ondernemen acties door de gemeente en de daarmee gemoeide tijdsbesteding.

leeswijzer

In hoofdstuk 2 presenteren we de geraamde structurele financiële effecten voor gemeenten en in hoofdstuk 3 komen de eenmalige kosten aan de orde. Tot slot is in hoofdstuk 4 een samenvattend overzicht van de financiële effecten opgenomen.

2 Structurele financiële effecten

2.1 Systematiek voor raming financiële effecten

Bij steekproefgemeenten is gevraagd naar geraamde ureninzet en de salarisschaal van het betreffende personeel. De ureninzet is omgerekend naar kosten aan de hand van de gemiddelde bruto-uurtarieven voor gemeentepersoneel (gebaseerd op CAO Gemeenten 2024-2025), inclusief overhead en werkgeverslasten.³ Uitgegaan is van het prijsniveau 2024. In bijlage D is de tabel met toegepaste uurtarieven opgenomen.

Naast personele inzet kan ook sprake zijn van andere kosten, bijvoorbeeld voor de inkoop van ICT-producten. Dit worden de ‘out-of-pocket’-kosten genoemd.

De optelsom van de personele kosten en de out-of-pocketkosten voor nieuwe taken vormen samen de kostenkant van het financieel effect per gemeente.

2.2 Raming aantallen

toepassing PUR-schuim

Gemeenten hebben op dit moment geen zicht op de mate waarin PUR-schuim wordt toegepast. Op vragen over verwachte aantallen informatiemeldingen en aantallen vervolghandelingen in hun gemeente konden respondenten dan ook geen antwoord geven.

Om die reden is gebruik gemaakt van een landelijk raming van toepassing van PUR-schuim bij woningen, namelijk 15.000 à 20.000 huizen per jaar (RoyalHaskoningDHV, 2022).⁴

Een informatiemelding zal straks per project bij de gemeente binnenkomen. Het kan soms gaan om een enkele woning (meestal van een eigenaar-bewoner) en in andere gevallen om een complex van woningen (meestal verhuurd). Er zijn geen kengetallen beschikbaar over de gemiddelde omvang van projecten. We hanteren daarom als aanname een gemiddelde projectgrootte van 10 woningen.⁵ Dat leidt tot een geschat aantal projecten van 1.500 à 2.000 per jaar, dus jaarlijks circa 1.750 projecten. Volgens deze raming komt dat neer op gemiddeld 5 projecten per gemeente per jaar.

In deze rapportage gaan we uit van 1.750 PUR-schuimprojecten per jaar, waarin 17.500 woningen worden nageïsoleerd.

³ Deze tariefberekening sluit aan bij de werkwijze die wordt toegepast bij de onderzoeken in het kader van de financiële effecten van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

⁴ RoyalHaskoningDHV, Evaluatie werkpraktijk gespoten PUR-isolatie. Gericht op blootstelling en risico's bewoners en isoleerders 1 augustus 2022.

⁵ De raming van het aantal projecten is afgeleid van het gemiddeld aantal woningen per vergunning. In het tweede kwartaal van 2024 was het gemiddelde aantal woningen per afgegeven vergunning meer dan 10. Bron: CBS.

klachten en overtredingen

Geen van de bevroegde gemeenten heeft tot nu toe te maken gehad met klachten naar aanleiding van PUR-schuimtoepassing. Er konden hierover dan ook geen inschattingen worden gegeven, noch bestond er ervaring met klachtafhandeling.

Er is wel bekend hoeveel klachten er zijn binnengekomen bij het Meldpunt PURslachtoffers, namelijk 400 in een periode van 10 jaar waarin circa 250.000 woningen zijn nageïsoleerd met PUR-schuim.⁶ Dit is 0,16% van de tot dan toe met PUR-schuim nageïsoleerde woningen.

Als we uitgaan van een gelijkblijvend percentage klachtmeldingen en 15.000 à 20.000 met PUR-schuim nageïsoleerde woningen per jaar, dan kan het aantal klachten worden geraamd op circa 30 per jaar. In dat geval zou er jaarlijks gemiddeld 1 klacht per circa 10 gemeenten binnenkomen.

In deze rapportage gaan we uit van een klachtpercentage van 0,16% van de met PUR-schuim nageïsoleerde woningen.

De mate waarin regels worden overtreden bij het aanbrengen van PUR-schuim, en waar de gemeente derhalve handhavend dient op te treden, is op voorhand niet bekend en viel voor de bevroegde gemeenten ook niet in te schatten. Voor het onderzoek hanteren we daarom als aanname dat klachten een indicator vormen voor overtredingen. Het percentage van 0,16% klachten hanteren we daarom ook voor de raming van de mate van overtredingen, in relatie tot het aantal geraamde projecten.

In deze rapportage gaan we uit van een overtredingspercentage (en daarmee: handhavingspercentage) van 0,16% van de met PUR-schuim nageïsoleerde projecten.

2.3 Raming structureel financieel effect

Voor de raming van het structureel financieel effect wordt eerst inzicht geboden in de geraamde kosten per informatiemelding. Daarbij worden de stappen die zijn beschreven in de was-woordlijst gevolgd. De kosten zijn geraamd door de verwachte tijdsbesteding om te rekenen naar euro's. De hiervoor gehanteerde tarieven zijn opgenomen in bijlage D.

Tabel 1. Raming tijd en kosten per informatiemelding (niet afgerond; rekenparameters)

<i>Procesonderdeel</i>	<i>Minuten gemiddeld per geval</i>	<i>Salarisschaal gemiddeld</i>	<i>Euro gemiddeld per geval (excl. uitschieters)</i>
Stap 1-4: informatieplicht vooraf: ontvangst informatiemelding, beoordeling op volledigheid informatie (met evt. nadere actie) en op al dan niet toezicht ter plaatse	66	8	76
Stap 5: toezicht ter plaatse	97	9	122

⁶ RoyalHaskoningDHV, Evaluatie werkpraktijk gespoten PUR-isolatie. Gericht op blootstelling en risico's bewoners en isoleerders 1 augustus 2022.

<i>Procesonderdeel</i>	<i>Minuten gemiddeld per geval</i>	<i>Salarisschaal gemiddeld</i>	<i>Euro gemiddeld per geval (excl. uitschieters)</i>
Stap 8-13: informatieplicht als gereed: ontvangst informatiemelding, beoordeling op volledigheid informatie (met evt. nadere actie) en evt. monitoring van binnenkomen gereedmelding ⁷	114	9	134
Stap 6: handhavingsacties	252	10	325
Stap 7: bezwaarprocedures	822	11	1.203
Totaal informatiemelding	1.350		1.861
Stap 14-15: klachtenafhandeling: ontvangst klacht en onderzoek	91	9	110
Totaal klachtenafhandeling	91	9	110

Uit tabel 1 blijkt dat als alle mogelijke stappen worden doorlopen (dus inclusief handhaving en inclusief bezwaar en beroep) er per voorkomende informatiemelding is geraamd dat er 1.350 minuten worden besteed oftewel 1.861 euro.

Voor klachtafhandeling worden 91 minuten geraamd, oftewel 110 euro per klacht.

Doorvertaling naar totale kosten

De kostenraming per informatiemelding is opgehoogd naar heel Nederland. Daarbij is gebruik gemaakt van de ramingen voor het aantal meldingen. In volgorde zijn dat:

1. het rapport van RoyalHaskoningDHV (augustus 2022);
2. antwoorden van respondenten in het onderhavige onderzoek;
3. educated guess van de onderzoekers op basis van gegevens in het rapport van RoyalHaskoningDHV
4. educated guess van de onderzoekers op basis van antwoorden van respondenten in het onderhavige onderzoek, waar deze antwoorden globaal van aard zijn (doorvertaling van globale antwoorden naar percentages)
5. aanname door de onderzoekers als er geen basis beschikbaar bleek.

In tabel 2 zijn de kosten per geval opgehoogd naar heel Nederland op basis van de geraamde frequentie van elke stap in de was-woordlijst. Daarbij is ook inzichtelijk gemaakt op welke bron de geraamde frequentie is gebaseerd.

⁷ Als het, volgens voornemen van het ministerie, mogelijk wordt om ook proceseisen in de certificering op te nemen (waarin momenteel alleen prestatie-eisen zijn opgenomen) dan vervalt voor de hiervoor gecertificeerde bedrijven de informatieplicht als het werk gereed is. Zie ook bijlage A voor de voorgenomen aanpassing van de regelgeving in artikel 2.14 van het Bbl.

Tabel 2. Raming kosten alle gemeenten in Nederland totaal (afgerond)

<i>Procesonderdeel</i>	<i>Euro (excl. uitschieters)</i>	<i>Euro (incl. uitschieters: bovenkant band- breedte)</i>	<i>Aantallen en percentages (inclusief grondslag in voetnoot)</i>
Stap 1-4: informatie- plicht vooraf	91.000	125.000	1.750 projecten ³ Incomplete informatie 25% ⁵ waarvan 50% actie gemeente ²
Stap 5: toezicht ter plaatsse	6.000	8.000	Toezicht ter plaatse 3% ²
Stap 8 - 13: informatie- plicht als gereed	99.000	123.000	1.750 projecten ³ Incomplete informatie: 25% ⁵ Niet-melding 25% ⁵ waarvan actie gemeente 75% ⁴ Actief volgen + actie gemeente 10% ⁴
Stap 6: handhavings- acties	1.000	1.000	Overtredingen 0,16% ¹ waarvan 100% actie gemeente ²
Stap 7: bezwaarproce- dures	1.000	1.000	B&B na overtredingen en actie gemeente 25% ⁵
Subtotaal informatie- melding	198.000	258.000	
Stap 14 - 15: klachten- afhandeling	3.000	4.000	Klachtenpercentage 0,16% ¹ van 17.500 woningen (derhalve ca. 30 klachten) ¹
Totaal structureel	201.000	262.000	

1) Aantallen en percentages op basis van kengetallen RoyalHaskoningDHV.

2) Aantallen en percentages op basis van de antwoorden van bevraagde gemeenten.

3) Educated guess door onderzoekers op basis van kengetallen RoyalHaskoningDHV.

4) Educated guess door onderzoekers op basis van antwoorden van bevraagde gemeenten.

5) Aanname door onderzoekers omdat een basis voor raming ontbreekt.

Uit tabel 2 blijkt dat de totale geraamde kosten van de invoering van de informatieplicht worden geraamd op 198.000 à 258.000 euro per jaar. Daarbovenop worden kosten voor klachtenafhandeling geraamd op 3.000 à 4.000 euro per jaar.

3 Eenmalige kosten

eenmalige activiteiten van gemeenten

Onder de invoeringskosten zijn de kosten begrepen die een gemeente maakt om zich voor te bereiden op het Ingebruiknamebesluit.

Bij de eenmalige kosten is onderscheid gemaakt tussen:

- A. kosten voor het op de hoogte stellen van de ambtenaren die zijn betrokken bij de uitvoering van de gemeentelijke taken in het kader van de informatieplicht;
- B. kosten voor eenmalige activiteiten per gemeente.

ad A. op de hoogte stellen van ambtenaren

De kosten onder A betreffen kennisneming van de nieuwe regelgeving en het krijgen van instructies hoe te handelen bij een informatiemelding.

Daarbovenop hebben respondenten aangegeven dat één of enkele ambtenaren inhoudelijke kennis over de techniek van het aanbrengen van PUR-schuim zullen moeten hebben.

De kosten van een gemeente hebben een relatie met het aantal ambtenaren dat op de hoogte moet zijn en dus met de omvang van de werkvoorraad in de gemeente. In het kader van dit onderzoek hebben we dat vertaald in inwonertal: hoe groter de gemeente, des te meer ambtenaren zullen op de hoogte moeten zijn van het ingebruiknamebesluit. Op basis van antwoorden van responderende gemeenten hanteren we een grove schatting van 1 ambtenaar per 10.000 à 20.000 inwoners die globaal op de hoogte moet worden gebracht.

Specifieke kennis van PUR-schuim zou beperkt kunnen blijven tot een enkele of enkelen. Voor de raming hebben we de volgende globale aannames: 1 ambtenaar bij kleine gemeenten, 2 ambtenaren bij middelgrote gemeenten (30.000-100.000 inwoners), 3 ambtenaren bij 100.000-plusgemeenten en 4 ambtenaren bij de vier grote steden.

Tabel 3. A. Raming tijd en kosten scholing ambtenaren (relatie met gemeentegrootte)

<i>Activiteit</i>	<i>Minuten per betr. ambtenaar</i>	<i>Salarisschaal</i>	<i>Aantal ambtenaren NL</i>	<i>Euro totaal NL</i>
Op de hoogte stellen van ambtenaren voor administratieve afhandeling en beoordeling	90 (30-120)	9-10	1.200 (gemiddeld 1 per 15.000 inwoners)	135.000
Scholing (inhoudelijk, technisch)	720 (480-960)	10	570 (1 per kleine gemeente tot 4 per grootste gemeente)	540.000
Totaal eenmalige scholing ambtenaren				675.000

Uit tabel 3 blijkt dat de totale eenmalige kosten voor scholing van ambtenaren worden geraamd op circa 675.000 euro.

ad B. . eenmalige activiteiten per gemeente

De kosten onder B hebben betrekking op eenmalige activiteiten die voor elke gemeente, ongeacht de gemeentegrootte, aan de orde zijn. Het betreft organisatie en beleidsaanpassing, namelijk de volgende handelingen:

- organisatorische aanpassingen of ICT-aanpassingen (zaaksysteem);
- aanpassing van modellen voor brieven e.d.;
- opstellen afwegingskader voor al dan niet te ondernemen acties na ontvangst informatiemelding.

In de kostenraming gaan we ervan uit dat in principe elke gemeente bovenstaande activiteiten verricht. Er is echter door sommige respondenten aangegeven dat ze pas overgaan tot standaardisering, als blijkt dat het aanbrengen van PUR-schuim regelmatig voorkomt. Als blijkt dat het slechts sporadisch gebeurt, gaat men daarvoor geen standaardbrieven opstellen en ook geen afwegingskader voor toezicht maken. Aangegeven is dat men dan per keer zal beslissen hoe te handelen.

De raming is dus weliswaar gebaseerd op de aanname dat alle 342 gemeenten deze eenmalige activiteiten uitvoeren, terwijl het in de praktijk om minder gemeenten zal gaan.

Tabel 4. B. Raming tijd en kosten eenmalige activiteiten: aanpassing zaaksysteem, standaardbrieven, beleid

<i>Activiteit</i>	<i>Personele inzet per gemeente</i>	<i>Salaris-schaal</i>	<i>Euro totaal NL (excl. uitschieters)</i>	<i>Euro totaal NL (incl. uitschieters: bovenkant bandbreedte)</i>
Organisatorische / ICT-aanpassingen (zaaksysteem)	700 (10-2400)	10	430.000	430.000
Modellen voor brieven e.d.	360 120-960 (2400)	10	160.000	320.000
Afwegingskader toezicht	930 (15-2400 / 4800)	10	460.000	820.000
Totaal eenmalige vaste kosten gemeenten			1.050.000	1.570.000

Uit tabel 4 blijkt dat de totale eenmalige kosten voor eenmalige activiteiten van gemeenten worden geraamd op circa 1.050.000 à 1.570.000 euro.

4 Totaaloverzicht financiële effecten

In onderstaand overzicht zijn de geraamde structurele en eenmalige financiële effecten voor gemeenten samengevat.

Tabel 5. Totaaloverzicht structurele en eenmalige kosten alle gemeenten in Nederland totaal (afgerond)

<i>Procesonderdeel</i>	<i>Euro (excl. uitschieters)</i>	<i>Euro (incl. uitschieters: bovenkant bandbreedte)</i>
Stap 1-4: informatieplicht vooraf	91.000	125.000
Stap 5: toezicht ter plaatse	6.000	8.000
Stap 8 - 13: informatieplicht als gereed	99.000	123.000
Stap 6: handhavingsacties	1.000	1.000
Stap 7: bezwaarprocedures	1.000	1.000
Stap 14 - 15: klachtenafhandeling	3.000	4.000
TOTAAL STRUCTURELE KOSTEN	201.000	262.000
A. Scholing ambtenaren	675.000	675.000
B. Overige eenmalige kosten gemeenten	1.050.000	1.570.000
TOTAAL EENMALIGE KOSTEN	1.725.000	2.245.000

Bijlagen

A Nieuwe taken vanwege Informatieplicht aanbrenge PUR-schuim

Aanleiding

- Het aanbrenge van gespoten PUR-schuim brengt gezondheidsrisico's met zich mee en vergt daarom regulering, met name waar het woningen betreft.
- Op dit moment zijn er veiligheidsmaatregelen voorgeschreven (art. 7.22a Bbl) met betrekking aanbrengen gespoten PUR-schuim in de kruipruimte van een woonfunctie.
- De huidige regelgeving wordt als onvoldoende ervaren vanwege onvoldoende garantie op naleving, waardoor gezondheidsrisico's onvoldoende kunnen worden gereduceerd. Daarom heeft het Rijk het voornemen de veiligheidsvoorschriften uit te breiden, van toepassing te laten zijn op alle ruimten in een woonfunctie en een informatieplicht in te stellen met toezicht door gemeenten.
- Dit betekent voor gemeenten dat zij extra taken krijgen in het kader van de informatieplicht en toezicht. Die extra taken worden hieronder stapsgewijs beschreven.
- *NB.* Naast de regels voor het op gezonde wijze aanbrenge van PUR-schuim (Bbl, bevoegd gezag gemeente) zijn er ook regels voor soortenbescherming (zoals vleermuizen) o.a. in het geval van spouwmuurisolatie (Bal, bevoegd gezag provincie). De informatieplicht m.b.t. PUR-schuim levert gemeenten informatie op waarover ze anders mogelijk niet beschikken, namelijk waar na-isolatie van spouwmuren plaatsvindt d.m.v. PUR-schuim. De gemeente kan op basis van deze informatie toezicht op de naleving van regels voor soortenbeschouwing uitoefenen of de informatie over de bij haar bekende spouwmuurisolatie doorgeven aan de provincie als bevoegd gezag t.b.v. toezicht door de provincie. (Intensivering van) toezicht op de naleving van soortenbeschermingsregels valt echter buiten het kader van het onderzoek. Kosten hiervoor dienen derhalve niet te worden meegenomen in de ramingen.

Stappen van de gemeente (per geval): vergelijking huidige situatie (WAS) met nieuwe situatie (WORDT)

Stap	Taak	Huidig WAS	Nieuw (voorgenomen) WORDT
	Regelgeving	<p>Art. 7.22a Bbl Bij het aanbrenge van gespoten PUR-schuim in de kruipruimte van een woonfunctie:</p> <p>a. zijn tijdens het aanbrenge van het gespoten PUR-schuim en ten minste twee uur na afloop van de werkzaamheden in de woonfunctie geen andere personen aanwezig dan de personen die het gespoten PUR-schuim aanbrenge; en</p> <p>b. wordt tijdens het aanbrenge de kruipruimte geventileerd met ten minste een ventilatiecapaciteit van 30 keer het volume van de kruipruimte per uur.</p>	<p>Art. 7.22a Bbl en Art. 5.55b Or: Voorschriften voor het aanbrenge van PUR-schuim in een woonfunctie: Uitgebreidere voorschriften, voor alle ruimtes (niet alleen kruipruimte), opleidingsvereisten.</p> <p>Art. 7.8a Bbl: informatieplicht Art. 7.8b Bbl: te verstrekken gegevens. Art. 5.55a Or: informatie die vooropnamerapport en eindopnamerapport moeten bevatten.</p> <p>Art. 7.8c: aanwezigheid gegevens en bescheiden in het woongebouw.</p>
1	Informatieplicht	-	Ontvangt informatie via DSO voor aanvang, ten minste 2 werkdagen voor start werk

Stap	Taak	Huidig WAS	Nieuw (voorgenomen) WORDT
2	Informatieplicht	-	Administratieve beoordeling van volledigheid informatie. Te weten: <ul style="list-style-type: none"> • de betreffende ruimte(n) van de woonfunctie • gegevens eigenaar • gegevens sprayer • certificerende instelling, indien gecertificeerde sprayer • dagtekening • adres en kadastrale aanduiding pand • data, tijdstippen en beschrijving van de wijze waarop het PUR-schuim zal worden aangebracht • vooropnamerapport (met voorgeschreven informatie).
3	Informatieplicht	-	<i>Indien informatie niet compleet: geen actie gemeente voorgeschreven.</i> ⁸ -
4	Toezicht	Beoordeling of toezicht ter plaatse wel of niet wordt gedaan	Beoordeling of toezicht ter plaatse wel of niet wordt gedaan
5	Toezicht	<i>Indien besluit wel ter plaatse te kijken:</i> Bezoek project en toezicht op sprayen, toetspunten: <ul style="list-style-type: none"> • Geen bewoners/gebruikers aanwezig • Voldoende ventilatie 	<i>Indien besluit wel ter plaatse te kijken:</i> Bezoek project en toezicht op sprayen, toetspunten: <ul style="list-style-type: none"> • Geen bewoners/gebruikers aanwezig • Voldoende ventilatie • Hebben de aanbrengrers van PUR-schuim de vereiste opleiding gevolgd? • Wordt voldaan aan de overige eisen voor zover het toezicht daarop redelijk/mogelijk is? Zie art. 5.55b Or.
6	Handhaving	<i>Indien afwijking van voorschriften:</i> Inzet handhavingsinstrumentarium: <ul style="list-style-type: none"> • Bestuursdwang/herstelsanctie • Dwangsom⁹ • Bestuurlijke boete. 	<i>Indien afwijking van voorschriften:</i> Inzet handhavingsinstrumentarium: <ul style="list-style-type: none"> • Bestuursdwang/herstelsanctie • Dwangsom¹⁰ • Bestuurlijke boete.

⁸ Informatieplicht dient ter ondersteuning van de gemeente bij het organiseren van toezicht op naleving van de regels. Er is geen directe consequentie van het niet (volledig) voldoen aan de informatieplicht, in tegenstelling tot melding- of vergunningplicht. Zie Nieman en VPRC, Aanpassing bouwregelgeving werkzaamheden gespoten purschuim, d.d. 8 december 2023: paragraaf 4.4.4.

⁹ Een dwangsom heeft alleen werking in de gemeente waarin deze is opgelegd. Dus de sprayer kan elders dezelfde fout maken, zonder dat de dwangsom in werking treedt.

¹⁰ Een dwangsom heeft alleen werking in de gemeente waarin deze is opgelegd. Dus de sprayer kan elders dezelfde fout maken, zonder dat de dwangsom in werking treedt.

Stap	Taak	Huidig WAS	Nieuw (voorgenomen) WORDT
		Bestuursdwang (m.u.v. spoedeisende), dwangsom en boete in 2 stappen: A. Vooraanschrijving B. Handhavingsbesluit	Bestuursdwang (m.u.v. spoedeisende), dwangsom en boete in 2 stappen: A. Vooraanschrijving B. Handhavingsbesluit
7	Bezwaar en beroep op handhavingsbesluit	<i>Indien verzet tegen handhavingsbesluit:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Bezwaar: behandeling bezwaar • Beroep: verweer voeren • Hoger beroep: verweer voeren 	<i>Indien verzet tegen handhavingsbesluit:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Bezwaar: behandeling bezwaar • Beroep: verweer voeren • Hoger beroep: verweer voeren
8	Informatieplicht ¹¹	-	Ontvangst informatie via DSO als werk gereed is, uiterlijk 1 werkdag na beëindiging werk
9	Informatieplicht ¹²	-	Ontvangen informatie beoordelen op volledigheid: eindopnamerapport (met voorgeschreven informatie)
10	Informatieplicht ¹²	-	<i>Indien informatie niet compleet:</i> geen actie gemeente voorgeschreven. -
11	Toezicht ¹²	-	<i>Indien geen informatie als werk gereed:</i> geen actie gemeente voorgeschreven.
12	Toezicht ¹²	-	<i>Optioneel:</i> in de gaten houden (administratief) of na informatie bij start ook informatie na beëindiging volgt.
13	Toezicht ¹²	-	<i>Optioneel:</i> actie ondernemen als geen afsluitende informatie wordt ontvangen.
14	Toezicht na meldingen/klachten derden	Gemeente ontvangt melding/klacht van derde, m.b.t.: <ul style="list-style-type: none"> • niet goed uitgevoerde werkzaamheden 	Gemeente ontvangt melding/klacht van derde, m.b.t.: <ul style="list-style-type: none"> • niet goed uitgevoerde werkzaamheden

¹¹ De bedrijven die gespoten of gegoten PUR aanbrengen in Nederland hebben veelal een certificaat hiervoor. Er zijn diverse beoordelingsrichtlijnen op basis waarvan bedrijven worden gecertificeerd door certificatie-instellingen. De aanvullende proceseisen die in het Bbl of Omgevingsregeling worden gesteld, zijn afgeleid van de eisen die in deze beoordelingsrichtlijnen staan.

Deze eisen zijn dus voor veel bedrijven niet nieuw en gelden privaatrechtelijk al via de certificering. Hoewel er verscheidene beoordelingsrichtlijnen zijn, maakt er maar één onderdeel (BRL 2131) uit van het Erkende stelsel van kwaliteitsverklaringen voor de bouw (EKV-stelsel) zoals bedoeld in artikel 2.14 en 2.15. Een EKV, afgegeven op basis van BRL 2131, doet echter alleen uitspraken over de prestatie-eisen ten aanzien van wering van vocht en thermische isolatie (Rc-Waarde) van het Bbl. De grondslag hiervoor is het bestaande artikel 2.14, derde lid. Een EKV op basis van BRL 2131 kan op basis van dit derde lid geen uitspraken doen over de proces-eisen die in het Bbl worden gesteld aan aanbrengen van PUR-schuim. Om dit wel mogelijk te maken is aan artikel 2.14 een vierde lid toegevoegd.

Met de aanpassing van artikel 2.14 is het daardoor mogelijk om een EKV te hebben die ook toeziet op het voldoen aan de proces-eisen in het Bbl.

Het EKV-stelsel regelt dat de EKV voldoende bewijs is dat wordt voldaan aan de proces-eisen. Hiermee is rekening gehouden in de eisen van het Bbl: bedrijven die een EKV hebben, hoeven bij het vooraf informeren van het bevoegd gezag minder gegevens te overleggen. Ook geldt voor deze bedrijven geen informatieplicht na beëindiging van de werkzaamheden. Het hebben van een EKV betekent dat toezicht van het bevoegd gezag beperkt kan zijn. Alleen wanneer blijkt dat niet in overeenstemming met de EKV wordt gehandeld, kan het bevoegd gezag handhavend optreden.

Stap	Taak	Huidig WAS	Nieuw (voorgenomen) WORDT
			<ul style="list-style-type: none"> illegaal uitgevoerde werkzaamheden (niet naleving informatieplicht)
15	Toezicht na meldingen/klachten derden	Gemeente onderzoekt melding/klacht	Gemeente onderzoekt melding/klacht
-	<i>Handhaving</i>	<i>Indien nodig: handhaving (zie 6) en Bezwaar en beroep (zie 7)</i>	<i>Indien nodig: handhaving (zie 6) en Bezwaar en beroep (zie 7)</i>

Eenmalige inspanningen gemeente

1. Ambtenaren stellen zich op de hoogte van de nieuwe regels.
2. Aanpassing organisatie / ICT / zaaksysteem, indien nodig (waaronder zorgen voor het kunnen aansluiten op DSO, dat de informatieplicht reeds kent).
3. Aanpassing van modellen voor brieven e.d.
4. Afwegingskader toezicht aanpassen voor deze nieuwe toezichtstaak (afwegingen voor al dan niet te ondernemen acties na informatie-ontvangst; risicogestuurd toezicht).

B Vragenlijst

In de interviews is gevraagd naar de inschatting van de *extra tijdsinzet* (en bijbehorende salarisschaal) en de *out-of-pocketkosten* van de nieuwe informatieplicht en nieuwe of veranderende kosten voor toezicht en handhaving.

Daarbij is aangegeven voor de inschatting gebruik te maken van ervaringsgegevens met betrekking tot de informatieplicht bij sloop.

Geraamde inzet PER PROJECT 'Aanbrengen gespoten PUR-schuim' (zie was-woordlijst voor beschrijving stappen)
NIEUWE ACTIES: EXTRA INZET
Stap 1: Ontvangst informatie via DSO voor aanvang
Stap 2: Administratieve beoordeling van volledigheid informatie
Stap 3: <i>Indien informatie niet compleet: gaat de gemeente dan actie ondernemen? Zo ja: welke actie, hoeveel inzet?</i>
BESTAANDE ACTIES: GELIJKE OF VERANDERENDE INZET?
Heeft de gemeente wel eens klachten ontvangen (rechtstreeks of via het meldpunt) over het niet volgens de regels aanbrengen van PUR-schuim?
Heeft de gemeente wel eens toezicht uitgeoefend op het aanbrengen van PUR-schuim of gehandhaafd na gebleken overtreding?
Stap 4: Beoordeling of toezicht ter plaatse wel of niet wordt gedaan (raming, toekomst)
Stap 5: Bezoek project en toezicht op sprayen (raming, toekomst)
Stap 6: Inzet handhavingsinstrumentarium (raming, toekomst)
Stap 7: Bezwaar en beroep op handhavingsbesluit (raming, toekomst)
NIEUWE ACTIES: EXTRA INZET
Stap 8: Ontvangst informatie via DSO als werk gereed is
Stap 9: Ontvangen informatie beoordelen op volledigheid
Stap 10: <i>Indien informatie niet compleet: gaat de gemeente dan actie ondernemen? Zo ja: welke actie, hoeveel inzet?</i>
Stap 11: <i>Indien geen informatie als werk gereed: gaat de gemeente dan actie ondernemen? Zo ja: welke actie, hoeveel inzet?</i>
Stap 12: <i>Optioneel: in de gaten houden (administratief) of na informatie bij start ook informatie na beëindiging volgt</i>
Stap 13: <i>Optioneel: actie ondernemen als geen afsluitende informatie wordt ontvangen.</i>
BESTAANDE ACTIES: GELIJKE OF VERANDERENDE INZET?
Stap 14: Ontvangst melding/klacht van bewoner of andere derde (raming, toekomst)
Stap 15: Gemeente onderzoekt melding/klacht (administratief) (raming, toekomst)
Eenmalige acties
1. Hoeveel ambtenaren moeten zich op de hoogte stellen? Hoeveel ureninzet per betreffende ambtenaar?
2. Eventuele organisatorische aanpassingen of ICT-aanpassingen (zaaksysteem)

3. Aanpassing van modellen voor brieven e.d.
4. Opstellen afwegingskader voor al dan niet te ondernemen acties na informatie-ontvangst (risicogestuurd toezicht)
Geschatte aantallen per jaar
Aantal PUR-schuim na-isolatie-projecten per jaar waarvan losse woningen (%) waarvan woningcomplexen (%) gemiddeld aantal woningen per na-isolatie-complex
Aantal PUR-schuim na-isolatie-woningen per jaar waarvan huurwoningen (%) waarvan koopwoningen (%)
Stap 5: Welk % gaat de gemeente ter plaatse bezoeken? ten opzichte van het aantal projecten (%) ten opzichte van het aantal woningen (%)
Wat zijn redenen voor het al dan niet toezien ter plaatse?
Stap 10: <i>Indien informatie niet compleet: in hoeveel % van de gevallen gaat de gemeente actie ondernemen en wat is de reden voor actie?</i>
Stap 11: <i>Indien geen informatie als werk gereed: in hoeveel % van de gevallen gaat de gemeente actie ondernemen en wat is de reden voor actie?</i>
Stap 12: <i>Optioneel: in de gaten houden (administratief) of na informatie bij start ook informatie na beëindiging volgt: In hoeveel % van de gevallen gaat de gemeente actie ondernemen en wat is de reden voor actie?</i>
Stap 13: <i>Optioneel: actie ondernemen als geen afsluitende informatie wordt ontvangen. in hoeveel % van de gevallen gaat de gemeente actie ondernemen en wat is de reden voor actie?</i>
Klachten of meldingen van derden (huurders, omwonenden) Hoeveel klachten of meldingen zijn er tot nu toe bij de gemeente binnengekomen? Hoe is met de klachten omgegaan?

C Responsgemeenten

De criteria voor de selectie van de onderzoeksgemeenten waren:

- Nadruk op gemeenten met relatief oude woningvoorraad, spreiding naar bouwperiode
- Spreiding naar gemeentegrootte
- Geografische spreiding.

De volgende gemeenten hebben meegewerkt aan het onderzoek:

Beek (L.)

Oldenzaal

Noardeast-Fryslân

Heerlen

Maastricht

Rotterdam

Amsterdam

D Toegepaste uurtarieven 2024

Voor de omrekening van personele inzet in uren of full time equivalenten is gebruik gemaakt van de cijfers in onderstaande tabel. Deze is gebaseerd op de salarisschalen op 1 januari 2024 conform de CAO Gemeenten 2024-2025. Er is gebruik gemaakt van dezelfde uitgangspunten voor de berekening van overhead en werkgeverslasten als in de Financiële effectentoetsen stelselherziening Omgevingsrecht, destijds opgesteld door SIRA Consulting.¹²

Tabel D.6: Overheidstarieven gemeenten per 1-1-2024, op basis van CAO Gemeenten 2024-2025 (euro)

<i>Schaal</i>	<i>Gemiddeld bruto maand-salaris</i>	<i>Overhead</i>	<i>Toeslagen</i>	<i>Totale bruto maandelijkse kosten ex BTW</i>	<i>Totale jaarlijkse kosten</i>	<i>Uurtarief ex BTW</i>
6	2.943	1443	1.618	6.004	2.943	53
7	3.225	1581	1.774	6.580	3.225	58
8	3.629	1780	1.996	7.405	3.629	65
9	4.035	1978	2.219	8.232	4.035	72
10	4.403	2159	2.421	8.983	4.403	79
10A	4.761	2334	2.618	9.713	4.761	85
11	5.108	2504	2.809	10.421	5.108	92
11A	5.501	2697	3.025	11.223	5.501	99
12	5.894	2890	3.242	12.026	5.894	106

Gehanteerde uitgangspunten:

- Overhead: 32,90% (op basis van onderzoek Berenschot onder 92 gemeenten);
- DPU (direct productieve uren) bij een werkweek van 36 uur: 1.364 (op basis van Handleiding overheidstarieven 2024);
- Toeslagen: 55% (op basis van onderzoek Sira).\

¹² SIRA Consulting, Onderzoek financiële effecten Omgevingswet, 19 mei 2014. Zie pag. 93/94, Bijlage III. Toelichting gehanteerde tarieven voor overheden.